

KARTA KURSU

Nazwa	Filozofia: człowiek cielesny	
Nazwa w j. ang.	Philosophy: human being as a body	
Koordinator	Dr Maciej Urbanek	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	0	Prof. dr hab. Katarzyna Gurczyńska-Sady
		Prof. dr hab. Wojciech Sady
Punktacja ECTS*	0	Prof. dr hab. Katarzyna Haremska
		Prof. dr hab. Antoni Szwed
		Dr Paweł Sznajder
		Dr Paweł Wójs
Punktacja ECTS*	0	Dr Maciej Urbanek

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma na celu zaznajomienie studentów z filozoficznymi koncepcjami ciała i cielesności oraz skłonienie ich do refleksji nad znaczeniem sfery cielesnej dla sposobu i zakresu funkcjonowania jednostki. Kurs nie ma przy tym charakteru historycznego (tj. nie stanowi wyczerpującego omówienia poszczególnych koncepcji), a problemowy. Podejmowane w jego ramach zagadnienia koncentrują się na ukazaniu, iż nie da się człowieka widzieć w perspektywie czysto duchowej, a jego aspekt cielesny w znacznym zakresie wyznacza i określa sposób funkcjonowania człowieka w świecie oraz postrzeganie przez niego zarówno tego świata, jak i samego siebie. Jednym z istotnych wątków przewijających się w ramach podejmowanych tematów jest związek „bycia ciałem” i „posiadania ciała”, który przenika współczesną antropologię filozoficzną.

Warunki wstępne

Wiedza	Brak
Umiejętności	Brak
Kursy	Brak

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	<ul style="list-style-type: none"> W01, Student posiada wiedzę na temat wybranych filozoficznych ujęć ciała i cielesności W02, Student ma wiedzę na temat podstawowych pojęć filozoficznych związanych z filozoficzną refleksją nad ciałem (np. ciało, cielesność, dualizm psycho-fizyczny) oraz potrafi się nimi poprawnie posługiwać W03, Student wie, że ciało jest wielowymiarowe i może być analizowane z różnych perspektyw (np. zarówno od strony fizjologicznej, jak i kulturowej czy społecznej) 	W01

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	<ul style="list-style-type: none"> U01, Student potrafi uzasadnić konieczność uwzględniania ciała jako istotnego czynnika wyznaczającego sposób funkcjonowania jednostki w świecie U02, Student potrafi wskazać podstawowe różnice w sposobie widzenia cielesności człowieka w różnych epokach historycznych 	U14

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	<ul style="list-style-type: none"> K01, Student wykazuje się tolerancją wobec osób o odmiennej niż on cielesności K02, Student postrzega człowieka jako psycho-fizyczną jedność K03, Student wykazuje się wrażliwością na specyficzne potrzeby ludzi niepełnosprawnych 	K02, K03

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	

Liczba godzin	5		5				
---------------	---	--	---	--	--	--	--

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady stanowią przedstawienie wybranych filozoficznych koncepcji ciała oraz zarysowanie głównych problemów z nimi związanych. Konwersatoria koncentrują się na przedyskutowaniu omówionych podczas wykładów zagadnień oraz na próbach prześledzenia ich obecności omawianych stanowisk w kulturze wysokiej i popularnej (np. czy transhumanizm stanowi powrót do widzenia człowieka w ramach dualizmu kartezjańskiego?).

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01											x		
W02											x		
W03								x			x		
U01								x			x		
U02								x			x		
K01								x			x		
K02								x			x		
K03								x			x		

Kryteria oceny	Znajomość materiału omawianego podczas zajęć. Aktywność na zajęciach. Frekwencja na zajęciach
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Człowiek, a zwierzę: pytanie o specyfikę ludzkiej cielesności (2 godziny)
2. Cieleśne podstawy percepcji (2 godziny)
3. Społeczne znaczenie cielesności (1 godzina)

Konwersatoria:

4. Człowiek jako: otwarty na świat, ekscentryczny, naznaczony brakiem (w oparciu o klasyczne

- tekstu antropologii filozoficznej – 2 godziny)
5. Ciało a fenomen świata (w oparciu o klasyczne teksty antropologii filozoficznej i fenomenologii – 2 godziny)
 6. Czy kształt społeczeństwa jest konsekwencją cielesnej kondycji człowieka? (w oparciu o klasyczne teksty antropologii filozoficznej – 1 godzina)

Wykaz literatury podstawowej

- M. Scheler, *Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy*, tłum. A. Węgrzecki, S. Czerniak, PWN, Warszawa 1987
- H. Plessner, *Pytanie o conditio humana. Wybór pism*, tłum. M. Łukasiewicz, PIW, Warszawa 1988
- A. Gehlen, *Człowiek. Jego natura i stanowisko w świecie*, tłum. R. Michalski, J. Rolewski, E. Paczkowska-Łagowska, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2017
- M. Merleau-Ponty, *Fenomenologia percepcji*, tłum. M. Kowalska, J. Migasiński, Fundacja Aletheia, Warszawa 2001
- G. H. Mead, *Umysł, osobowość i społeczeństwo*, tłum. Z. Wolińska, PWN, Warszawa 1975
- M. Foucault, *Nadzorować i karać: narodziny więzienia*, tłum. T. Komendant, Fundacja Aletheia, Warszawa 1998

Wykaz literatury uzupełniającej

- E. Cassirer, *Esej o człowieku. Wprowadzenie do filozofii ludzkiej kultury*, tłum. A. Staniewska, Aletheia, Warszawa 2017
- F. Fukuyama, *Koniec człowieka : konsekwencje rewolucji biotechnologicznej*, tłum. B. Pietrzyk, Znak, Kraków 2005
- M. Foucault, *Historia seksualności*, tłum. B. Banasiak, T. Komendant, K. Matuszewski, Czytelnik, Warszawa 1995
- M. Drwięga, *Ciało człowieka. Studium z antropologii filozoficznej*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2002
- G. Bohme, *Antropologia filozoficzna : ujęcie pragmatyczne: [wykłady z Darmstadt]*, tłum. P. Domański, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN , Warszawa 1998

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	5
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	5
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	-
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		25
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		0